

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Veteris Hominis Per Expensa Quatuor Novissima Metamorphosis, Et Novi Genesis

Stanyhurst, Guillaume

Coloniae, Anno 1702

VD18 1237699X

Caput VI. Vermis conscientiae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51849)

ille Demosthenes: [a] *Tempus belli, tempus certaminis est; tu autem sedes in delitiis! Tu impinguas teipsum, certaturus? stat adversarius stridens dentibus in te; tu autem effusus es; & mensa additus? Christus præ fame tabescit: tu autem præ gulâ teipsum disrumpis? Nunquid sacrificandi sumus, quod impinguamus nos ipsos? Quid suppeditas vermibus tam splendidam mensam? Quid amplius facis, quam saniem? Cur fontes sudoris & feces, in te deponis? Cur defodis animam? Cur crassum parietem, crassiorem facis? Cur magnum fumum, & nebulam? Nullus ergo speret post bacchanalia, & saturnalia, cæleste convivium, sed timeat æternum jejunium.*

VERMIS CONSCIENTIÆ.

Vindicta carnis impii, ignis & vermis. [b] Conspirans est Theologorum, quin & SS. Patrum opinio, damnatos veris torqueri vermibus:

adeo:

a In Acta. c. 13. Hom. 27. b Eccl. 7. 19.

adeoque in Averno esse propè innumeros vermes horribiles, fœdissimos, immortales, æternos, qui peculiari præter ignem pœnâ, corpora scelestorum affligant, & acutissimum dolorem inferant, ipsi doloris expertes. Ita D. Basilius : [a] *In inferno vermium innumerabilium genus venenosum ac carnivorum erit, esitans quidem, nec tamen se satians, intolerabiles dolores moribus infligens.* S. Anselmus in Elucidario : *Tertia in inferno pœna est vermes immortales, id est, serpentes & dracones visu & sibilo horribiles, qui ut pisces in aqua, ita vivunt in flamma.* Itaque scaturiet undique per nares, oculos, aures, os, examen fœdissimorum vermium, qui perpetuis moribus omnia intestina, & singula membra acrimè vellicabunt. Quod tormentum eò erit intolerabilius, quòd cum singuli ictus, ac morsus sint mortiferi, nullus tamen vitam auferat, etiam optantibus mori.

Alius ad hæc est vermis, qui non

M 3

cor-

a In Psal. 33.

corpus, sed animum corrodit: nimirum quod neglexerint per omnem vitam, oblatam occasionem salutis, ac temporis non redituri irreparabilem jacturam fecerint. Docet id S. Humbertus è sancta D. Dominici familia vir undequaque magnus sequenti historia. Homo quidam religiosus piis aliquando precibus occupatus, seriâ futuri ævi consideratione distinebatur, cum ecce tibi vocem lugubrem accipit, & ignarus unde adiabereetur. Quæsit ergò quis gemeret, quid etiam ploraret? Ad quem tristis iterum sonus: Sum unus ex damnatorum turba. Quid verò, inquit ille, tam lætuoosè suspiras? quid defles tam calidè? Cui denuò querula vox: Noveris ô magne Numinis amice, me, cæterosque Averni incolas, nil acerbius lugere, nil amarius deplorare, quàm inter vanitates sæculi, brevesque illecebras, dilapidari temporis jacturam. Post hæc stygis umbra evanuit, sumumque auditorem, metu non vano perplexum reliquit: Dum miser il-

si cogitant sine ullo fructu transiisse
sibi dies salutis, tempus acceptabile,
tempus seminandi, nundinandi, pla-
candi Deum, lucrandi cælum, totos
dedunt lamentis, laxant omnes habe-
nas lachrymis, effundant se in fletum.

O mortales sat temporis perditum,
sat datum vanitati, sat Baccho, Cere-
ri, Veneri. Quod reliquum est, Deo,
Virtuti, Cælo, Æternitati consecre-
mus. Audies brevi in domo æterni-
tatis incola: [a] *Tempus non erit am-
plius.* Non erit amplius tempus se-
minandi, negociandi, nundinandi:
nullum amplius tempus agenda pœ-
nitentiæ, augenda gratiæ, accumu-
landa gloriæ, placanda divinæ Justi-
tiæ: [a] *Ergo dum tempus habemus,
operemur bonum.*

Non finamus inter manus elabi il-
lud tempus, quod nunc est acceptabi-
le, postea erit irrevocabile, & ejus
damnum irreparabile? Hoc tempus
est super omne pretium inæstimabile:

M 4

&

a Apoc. 6, 10. b Gal. 6, 10.

& tamen, quàm parvi illud æstiment
mortales, intelliges, ex Innocentio
Pontifice; ubi graphicè exprimit varia
variorum hominum negotia, quibus
expendunt dies salutis. [a] *Curvunt
& discurrunt mortales per sepes &
semitas; ascendunt montes, tran-
scendunt colles, transvolant rupes, per-
volant alpes, transgrediuntur foveas,
ingrediuntur cavernas; rimantur visce-
ra terræ, profunda maris; incerta flu-
minis, opaca nemoris: in viâ solitudinis
exponunt se ventis, & ruinis, & pra-
cipitiis, imbribus, tonitruis, fulmini-
bus, fluctibus, & procellis: Metalla cu-
dunt, & conflant, lapides sculpunt, &
poliunt; ligna succidunt, & dolant; te-
las ordiuntur, & texunt; vestes inci-
dunt, & consuunt; ædificant domos,
plantant hortos, excolunt agros, pascu-
nant vineas, succendunt clibanos, ex-
truunt molendina; piscantur, venan-
tur, & aucupantur: meditantur & co-
gitant; consiliantur, & ordinant; que-
relant, & litigant; diripiunt, & fu-
rant.*

rantur; decipiunt, & mercantur; contendunt & praliantur, & innumeralia, ut opes congerant, ut questus multiplicent, ut lucra sectentur, ut honores acquirant, ut dignitates extolant, ut potestates extendant: & hæc quoque labor, & mentis afflictio. Sic miseris transeunt dies salutis, donec diem obeant; & dum illi sine fructu transeunt, isti sine fine pereunt.

I G N I S.

TAm erit vehemens ille ignis, ut nec omnes omnium hominum lachrymæ, nec omnes omnium rivorum, torrentium, lacuum, fontium, fluminum aquæ, nec omnes abyssi & maria, in unum conflata, nec omnes dæmones, vel Angeli exertis omnibus viribus possint vel unicam illius extinguere scintillam. Miraris vim flammæ? Defines, si causam ex Isaia consideres. [a] *Flatus Domini sicut torrens sulphuris succendit eum.* Quasi dicat: Indefessus Divini furoris halitus, quasi sulphureos evomet torrentes,

a Cap. 30.